

PRESSMEDDELANDE

Försäljningen av nikotinpåsar begränsas — påsar som innehåller 20 mg eller mer nikotin dras bort från marknaden

Landskapsregeringen har fattat ett beslut som förbjuder att nikotinpåsar som innehåller 20 mg eller mer nikotin säljs eller släpps ut på marknaden på Åland. Syftet är att förebygga nikotinförgiftning, särskilt hos barn och unga. Beslutet träder i kraft den 4 juli 2023.

Nikotinpåsar kallas även vitt snus, nikotinsnus eller tobaksfritt snus och de innehåller en nikotinhaltig blandning men inte tobak. Nikotinpåsar kan innehålla stora mängder nikotin, en kemikalie som är farlig för hälsan. Syftet med förbudet är att förebygga de faror som nikotinpåsar med högt nikotinnehåll orsakar för hälsan. Beslutet utgör en brådskande åtgärd för att avvärja en allvarlig risk. Övriga kända negativa hälsoeffekter hos nikotin har inte beaktats i bedömningen och den i beslutet fastställda gränsen för nikotinnehåll är därmed inte gränsen för en säker användning av nikotin.

Förpackningarna för nikotinpåsar och smakämnen i produkterna har utformats på ett sådant sätt att de särskilt lockar unga. Ofta finns inte nikotinmängden tydligt markerad på nikotinpåsarernas förpackningar med allmänt använda mätskalor och det kan vara svårt för konsumenten att avgöra hur högt produktens nikotinnehåll är. Nikotinpåsar som innehåller 20 mg nikotin eller mer kan vara livsfarliga särskilt för spädbarn och små barn.

Enligt uppgifter från giftinformationscentralen ökade antalet förgiftningsförfrågningar som gällde nikotinpåsar under perioden 1.1.2017–31.12.2022 från elva förfrågningar per år (2017) till 51 förfrågningar per år (2022). Andelen förfrågningar som gällde under 18-åringar ökade från 27 procent (2017) till 49 procent (2022) och under åren 2019–2021 var andelen anmärkningsvärt hög (57–66 %).

Enligt en omvärdering av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea i april 2023 klassificeras nikotinpåsar i regel inte längre som läkemedel. Det har därefter varit tillåtet att sälja nikotinpåsar

PRESSMEDDELANDE

till konsumenter på Åland utan förhandsgodkännande förutsatt att kemikalielagstiftningens bestämmelser om anmälnings-, registrerings-, informations-, förpacknings- och märkningsskyldigheter följs.

Landskapsregeringens beslut baserar sig på 45 b § 3 mom. kemikalielagen (FFS 2013/599), vilken gäller på Åland genom landskapslag (1990:32) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier. Bestämmelserna innebär att landskapsregeringen temporärt kan begränsa eller förbjuda att en kemikalie som orsakar allvarlig olägenhet eller fara säljs eller släpps ut på marknaden. Det temporära beslutet gäller tills ett beslut enligt 45 b § 1 mom. kemikalielagen har fattats och det beslutet har trätt i kraft.

Beslutet om försäljningsförbud finns här:

<https://www.regeringen.ax/sites/default/files/attachments/protocol/nr46-2023-enskild-S4.pdf>

Den 16 maj 2023 fattade landskapsregeringen ett beslut om rekommendationer gällande försäljning av nikotinpåsar. Det beslutet baserar sig på en bedömning av nikotinets effekter på folkhälsan och beslutet gäller fortfarande.

Beslutet om rekommendationer finns här:

<https://www.regeringen.ax/sites/default/files/attachments/protocol/nr10-2023-enskild-S3.pdf>

Mera information:

Mia Westman, miljöingenjör, tel. 018-25454, epost: mia.westman@regeringen.ax (om försäljningsförbudet och kemikalielagen)

Knut Lönnroth, landskapsläkare, tel. 018-25263, epost: knut.lonnroth@regeringen.ax (om nikotinets effekter på folkhälsan och beslutet om rekommendationer för försäljning)